

JAARVERSLAG

2022

Ateliers
Majeur

culturele netwerkorganisatie

INLEIDING

Voor u ligt het inhoudelijk jaarverslag over het jaar 2022 van Stichting Ateliers Majeur, de culturele netwerkorganisatie in de gemeente Heerenveen.

Het jaar 2022 was opnieuw een bijzonder jaar. Het jaar begon met beperkende maatregelen vanwege COVID-19. Het Cultuurklankfestival hebben we hierom in februari 2022 niet laten plaatsvinden. Langzaam verdween COVID-19 uit het centrum van de aandacht. De oorlog in Oekraïne daarentegen werd bepalend voor 2022. Europa was in shock. Energieprijzen rezen de pan uit, de economie kreeg te kampen met onverwacht hoge inflatiecijfers, de prijzen van diensten en goederen stegen snel. Ook in de culturele sector was dat te merken. Ateliers Majeur heeft lopende het jaar te maken gekregen met stijgende kosten. De energielasten bleven redelijk in de pas lopen met de begroting vanwege het energiecontract dat medio 2023 afloopt.

Inhoudelijk heeft Ateliers Majeur verder kunnen bouwen aan haar positie van culturele netwerkorganisatie in de gemeente Heerenveen. Via Ateliers Majeur komen alle kinderen en jongeren in de gemeente Heerenveen in aanraking met kunst en cultuur. Via Ateliers Majeur kunnen ze hun weg vinden naar de kunst- en cultuureducatie. Ateliers Majeur verbindt alle cultuuraanbieders, zonder onderscheid, aan deze kinderen en jongeren. Daarnaast bieden wij alle cultuuraanbieders faciliteiten om een breed en gevarieerd aanbod van kunst- en cultuuraanbod te garanderen in de gemeente Heerenveen. In 2022 heeft Ateliers Majeur tweemaal cultuuraanbieders bevraagd naar hun ervaringen met Ateliers Majeur. Daaruit kwam onder anderen naar voren dat de werkwijze van Ateliers Majeur zeer wordt gewaardeerd.

Cultuur leeft in de gemeente Heerenveen. Niet altijd even zichtbaar en niet altijd even prominent in de pers maar toch zijn ca. 5.500 inwoners (steekproef in 2021) van onze gemeente wekelijks actief met een vorm van kunst en cultuur. En dan hebben we het nog niet over de theaterbezoeken, bezoeken aan de musea, het theater of de bibliotheek. Landelijke cijfers wijzen uit dat 1/3 van de bevolking aangeeft wekelijks iets met kunst en cultuur te doen.

Ateliers Majeur heeft in 2022 verder geïnvesteerd in de samenwerking met het onderwijs en de partners in het sociaal domein zoals bijvoorbeeld Caleidoscoop. Voor het onderwijs is een cultuurmenu samengesteld op basis van alle aanbod dat in Heerenveen en omgeving voorhanden is. Naast het vraag gestuurde werken is hiermee een breed keuzepakket ontstaan voor het onderwijs.

In het sociale domein heeft Ateliers Majeur verder geïnvesteerd in de samenwerking met verschillende partners. Op basis van de verschillende doelgroepen (jongeren, ouderen ect) middels nieuwe projecten nieuwe samenwerkingsverbanden gesmeed. Meer hierover verderop in het verslag.

De Rinkelbom blijkt meer en meer een ontmoetingsplek te worden voor kunst- en cultuurbeoefenaars. Van 's ochtend vroeg tot 's avonds laat lopen mensen, jong en oud, naar binnen. Er is behoefte aan een plek om elkaar te ontmoeten en samen cultuur te beleven. Dat zie je ook terug in de pop-up bibliotheek waar Ateliers Majeur in participeert. De wens van de gemeente om cultuur in het centrum van Heerenveen te clusteren onderschrijft Ateliers Majeur van harte. De Heerenveense School is een prachtig perspectief waar we samen met onder anderen Museum Heerenveen, verder kunnen bouwen aan cultuurparticipatie.

In 2022 hebben de culturele partners Museum Heerenveen, het Posthuistheater, Ateliers Majeur en de Bibliotheken Mar en Feân onderzoek gedaan naar de bekendheid van de culturele instellingen, de mate van participatie in de verschillende bevolkingsgroepen en de culturele behoefte in deze groepen. Uit dit plan is Feanomenaal geboren: Cultuur en Sport als basis voor een leven lang vitaal en actief leven in de gemeente Heerenveen. Daartoe is een werkgroep gevormd met de naam: Bryantparc-

team, bestaande uit medewerkers van de verschillende organisaties die activiteiten gaan ontplooiën die aansluiten bij de behoefte van de inwoners in onze gemeente.

Kunst en cultuur is een wezenlijk onderdeel van onze samenleving, het publieke domein waar wij samen in leven, wonen en werken, waar mensen elkaar ontmoeten en kennismaken en waarin wij ons ontspannen en onze vrijetijd genieten.

Ateliers Majeur heeft 2022 met een (vooraf gecalculeerd) verlies afgesloten. Dit verlies is grotendeels veroorzaakt door investeringen in de uitbreiding en overname van de combinatiefunctionaris en de nieuwe impuls voor kunst in het sociale domein. In 2023 verwacht Ateliers Majeur weer zwarte cijfers te schrijven. We zijn blij met de indexatie voor de jaren 2023 t/m 2026 en hopen op een uitbreiding van de combinatiefunctie regeling via de nieuwe brede SPUK-regeling.

Ateliers Majeur wordt ingevuld en gedragen door de medewerkers van Ateliers Majeur en alle culturele partijen waar Ateliers Majeur mee samenwerkt. Zonder hun inzet en de wil om er een succes van te maken heeft de titel via Ateliers Majeur geen waarde. Daarom willen wij, Raad van Toezicht en Bestuur iedereen bedanken die heeft bijgedragen aan het succes van Ateliers Majeur.

Harry Koning, directeur bestuurder

Janny Schouwerwou, voorzitter Raad van Toezicht

INHOUD

DEEL 1: Algemeen

1.1	Stichting Ateliers Majeur	p. 4
1.2	Organisatie	p. 5
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 1.2.1 Raad van Toezicht ▪ 1.2.2 Bestuur en organisatie 	
1.3	Cultuurnota gemeente Heerenveen	p. 6

DEEL 2: Verantwoording

2.1	Kunst en Onderwijs	p. 7
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2.1.1 Ateliers Majeur en onderwijs ▪ 2.1.2 Kunst op school ▪ 2.1.3 Team Onderwijs ▪ 2.1.4 Cultuurmenu 'Cultuur & Klas' ▪ 2.1.5 ICC Café ▪ 2.1.6 KEK III trajecten ▪ 2.1.7 Voortgezet Onderwijs ▪ 2.1.8 Leerecosysteem ▪ 2.1.9 Ambities en resultaten ▪ 2.1.10 Overzicht activiteiten Primair Onderwijs ▪ 2.1.11 Overzicht activiteiten Voortgezet Onderwijs 	
2.2	Kunst en meedoen/sociaal domein	p. 15
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2.2.1 Kunst en Meedoen, Kunst in het Sociaal Domein ▪ 2.2.2 Tekenen en schilderen ▪ 2.2.3 De KAS ▪ 2.2.4 Verhalen uit de samenleving ▪ 2.2.5 Steekje Los, community arts ▪ 2.2.6 Kunst en mensen met een beperking ▪ 2.2.7 De kracht van kunst ▪ 2.2.8 Welzijn op recept ▪ 2.2.9 Ambities en resultaten 	
2.3	Kunst en Marketing	p. 20
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2.3.1 Uitgangspunten ▪ 2.3.2 Culturele netwerkorganisatie ▪ 2.3.3 Cultuur aanbieders ▪ 2.3.4 Cultuuragenda/Magazine ▪ 2.3.5 Nieuwsbrieven/uitnodigingen/mailcampagne ▪ 2.3.6 Social media ▪ 2.3.7 Pers ▪ 2.3.8 Onderzoek ▪ 2.3.9 PCB en Instrumentenfonds ▪ 2.3.10 AM Academy ▪ 2.3.11 Cijfers over 2022 ▪ 2.3.12 Samenwerking Culturele Partners ▪ 2.3.13 Ambities en resultaten 	
2.4	Basisinfrastructuur	p. 25
	<ul style="list-style-type: none"> ▪ 2.4.1 Uitgangspunten ▪ 2.4.2 Kernteam en ondersteuning ▪ 2.4.3 Arbo en RI&E ▪ 2.4.4 Gebouwen 	

Deel 1 Algemeen

1.1 Stichting Ateliers Majeur

Ateliers Majeur is dé culturele netwerkorganisatie in de gemeente Heerenveen, treedt vooral op als 'cultureel intermediair' en heeft een klein kernteam van specialisten in dienst.

Ateliers Majeur werkt nauw en intensief samen met het basis- en voortgezet onderwijs. Op alle scholen ondersteunt Ateliers Majeur het kunst- en cultuuronderwijs. Deze samenwerking is beschreven in een convenant dat in 2023 opnieuw zal worden bekrachtigd

Ateliers Majeur legt actief de verbinding tussen kunst- en cultuuronderwijs onder schooltijd met het cultuuraanbod na schooltijd.

Ateliers Majeur bemiddelt, faciliteert en zorgt ervoor dat cultuuraanbieders hun diensten vakkundig kunnen aanbieden. En omgekeerd dat inwoners van de gemeente Heerenveen (met de focus op kinderen en jongeren) die graag cultuurlessen en/of andere diensten willen afnemen, hier op een gunstige manier gebruik van kunnen maken. Hiertoe vormt Ateliers Majeur een platform, een netwerk.

Binnen haar netwerk brengt Ateliers Majeur vraag en aanbod bij elkaar en zet Ateliers Majeur middelen in om de toegankelijkheid van het aanbod te vergroten. Alle cultuuraanbieders en amateurverenigingen uit de gemeente en regio kunnen zich aansluiten bij het netwerk van Ateliers Majeur en nagenoeg alle hebben zich onderhand ook aangesloten. In het netwerk heeft Ateliers Majeur een doorgaande leerlijn ontwikkeld voor een leven lang cultureel leren en cultureel participeren. Ateliers Majeur werkt nauw samen met de Bibliotheek, het Posthuis theater, Museum Heerenveen, Museum Belvédère en Oranje Woud Festival. Ateliers Majeur volgt provinciale en landelijke ontwikkelingen en ontsluit deze informatie voor haar netwerk.

1.2 Organisatie

1.2.1 Raad van Toezicht

Stichting Ateliers Majeur is een zelfstandige stichting zonder winstoogmerk. De Raad van Toezicht houdt toezicht op basis van de Code Cultural Governance. In 2022 heeft een wisseling plaatsgevonden in de samenstelling van de Raad van Toezicht. Mevrouw Marita Jansen is teruggetreden als voorzitter en lid geworden van de RvT. Mevrouw Janny Schouwerwou is voorzitter geworden van de RvT. De Raad van Toezicht bestaat uit vijf leden, te weten:

- Janny Schouwerwou, voormalig wethouder en woonachtig in Nieuwebrug.
- Marita Jansen, jurist, werkzaam in Heerenveen en woonachtig in Workum.
- Sebastiaan Weijers, econoom, werkzaam in Groningen en woonachtig in Haulerwijk.
- Henk Smit, musicus, voormalig specialist cultuurparticipatie (LKCA) en woonachtig in Middelstum.
- Frank van Hout, neerlandicus, interim bestuurder in het voortgezet- en middelbaar onderwijs en woonachtig in Heerenveen.

In 2022 kwam de Raad van Toezicht vijfmaal bijeen. In de vergaderingen kwamen onder andere de volgende onderwerpen aan de orde:

- a. Financieel en inhoudelijke jaarverslag;
- b. Jaarrekening;
- c. Strategisch beleidsplan;
- d. Financiële tussenrapportages;
- e. Begroting;
- f. Interne organisatie;
- g. Risicoparagraaf
- h. Cao-ke;
- i. Contracten met de gemeente Heerenveen;
- j. Samenwerking met Museum Heerenveen, Posthuis Theater, Bibliotheken Mar en Feân, Oranjewoud Festival en Museum Belvédère.

1.2.2 Bestuur en organisatie

Ateliers Majeur heeft een klein inhoudelijk team dat bestaat uit de combinatiefunctionaris, de coördinator cultuuronderwijs, de coördinator participatie en de coördinator kunst en marketing. Alle coördinatoren vallen binnen het spectrum van cultuurcoach. De directeur bestuurder wordt verder ondersteund door een administrateur en vier medewerkers verhuur, beheer, onderhoud en vervoer. Tot slot is er een groep van jonge studenten die in de avonden en in het weekeinde ondersteunen bij het beheer van de gebouwen.

Naast het eigen team kent Ateliers Majeur een zeer uitgebreide flexibele schil van meer dan 200 culturaanbieders bestaande uit freelance kunstenaars/muzikanten, amateurkunst-verenigingen en culturele organisaties. Ieder jaar opnieuw melden nieuwe aanbieders zich aan. Ateliers Majeur werkt intensief samen met de lokale collega-instellingen en het verenigingsleven in de gemeente Heerenveen om zo samen de lokale culturele infrastructuur in de gemeente Heerenveen vorm te geven.

In de organisatie is het wekelijks werkoverleg met het gehele team, op de maandagmiddag, het centrale overlegmoment in de organisatie. Er wordt binnen het team gestreefd naar een grote mate van zelfredzaamheid en inhoudelijke verantwoordelijkheid. De coördinatoren hebben een eigen budget en zijn budgetverantwoordelijk. Tweewekelijks is er een inhoudelijk overleg met de coördinatoren. Maandelijks zijn er individuele voortgangsgesprekken.

1.3 Cultuurnota *Cultuur voor elkaar in Heerenveen*

De gemeente Heerenveen is de afbakening van het werkgebied van Ateliers Majeur. In haar cultuurnota: *Cultuur voor elkaar in Heerenveen* heeft de gemeente Heerenveen in 2017 haar kaders bepaald. De rol van Ateliers Majeur is daarin helder omschreven. Middels een stappenplan heeft Ateliers Majeur de afgelopen jaren haar positie als culturele netwerkorganisatie vormgegeven en het kindbudget en het Persoonlijk Cultuur Budget (PCB) ontwikkelt en succesvol geïmplementeerd.

Ateliers Majeur heeft een doorgaande leerlijn ontwikkeld voor een leven lang cultureel leren en cultureel participeren in de gemeente Heerenveen. Deze doorlopende leerlijn kent 4 stappen:

- Het basis- en voortgezet onderwijs (cultuureducatie)
- De kunst- en cultuuraanbieders (cultuureducatie leidt tot amateurkunstbevordering)
- De amateurkunst (amateurkunstbevordering)
- Het sociale domein: urban arts en community-arts (amateurkunstbevordering leidt tot cultuureducatie)
-

Stap 1 Het basis- en voortgezet onderwijs

- In het basis en voortgezet onderwijs komen kinderen en jongeren via Ateliers Majeur in aanraking met kunst en cultuur. Via Ateliers Majeur worden daar zoveel mogelijk lokale cultuuraanbieders en amateurkunst(verenigingen) bij betrokken. Via kunstateliers en Playgrounds wordt een directe verbinding gemaakt met het (lokale) cultuuraanbod na schooltijd.

Stap 2 De Cultuuraanbieders

- De cultuuraanbieders zijn docenten, makers en ook lokale verenigingen die kunsteducatie aanbieden. Zij worden via Ateliers Majeur verbonden aan het onderwijs en alle kinderen en jongeren in het onderwijs worden gewezen op het brede aanbod dat er is in de gemeente.

Stap 3 De Amateurkunst

Kinderen en jongeren die (vroeger) lessen en cursussen hebben gevolgd stromen vaak door naar een eigen vorm van amateurkunst. Dat kan een schildergroep zijn, een dansgezelschap, een eigen popband, een vereniging etc. In de amateurkunst kun je, al dan niet begeleidt door een docent, jezelf verder ontwikkelen en je eigen richting kiezen en volgen.

Stap 4 Het sociale Domein

De amateurkunst is een wezenlijk onderdeel van het sociale domein. Het sociale domein is daar waar wij wonen, leven, onze sociale contacten hebben en ons werk hebben. Wij ontspannen en ontmoeten elkaar via sport en kunst en cultuur. Inspireren onszelf, onze omgeving en onze kinderen en brengen hen daarmee in contact met kunst en cultuur. En daarmee zijn we weer terug bij stap 1

Deel 2 Verantwoording

De organisatie van Ateliers Majeur kent vier inhoudelijke pijlers, te weten

- 2.1 Kunst en Onderwijs
- 2.2 Kunst en Meedoen in het Sociale Domein
- 2.3 Kunst en Vrije tijd
- 2.4 Netwerkorganisatie

Om de inhoudelijke doelen die Ateliers Majeur samen met de gemeente Heerenveen nastreeft te behalen, is Ateliers Majeur in de laatste jaren omgevormd tot de culturele netwerkorganisatie in de gemeente Heerenveen. De organisatie is klein, efficiënt en flexibel. Naast deze wendbare organisatie zijn gebouwen nodig om te verbinden, te ontmoeten, te oefenen en uit te voeren. Tot slot zijn pr en marketing belangrijke schakels in het netwerk van Ateliers Majeur. Er wordt apart ingegaan op de pr en communicatie en de verhuur van De Rinkelbom en de Heerenveense School.

2.1 Kunst, Cultuur & Onderwijs

2.1.1 Ateliers Majeur & Onderwijs

Via Ateliers Majeur is €15,- per kind (kindbudget) per jaar beschikbaar voor het onderwijs. Aan de toekenning van dit bedrag zitten een aantal voorwaarden voor het onderwijs, zo moet het onderwijs o.a. dit geld matchen met hun eigen cultuureducatiegelden vanuit de zogenoemde prestatie box en moet het onderwijs het geld jaarlijks besteden aan kunst- en cultuureducatie onder schooltijd. Daarnaast levert Ateliers Majeur i.s.m. met onder anderen Keunstwurk kennis en kunde aan het onderwijs. Ateliers Majeur verbindt de lokale cultuuraanbieders uit haar netwerk aan het onderwijs om zodoende het kind de kans te bieden vanuit inspiratie te kiezen voor een eigen culturele loopbaan in de eigen gemeente. De afspraken zijn vastgelegd in een convenant dat is ondertekend door alle bestuurders en directeurs in het onderwijs. In 2023 wordt dit convenant weer opnieuw ondertekend.

2.1.2 Kunst op school

Scholen weten Ateliers Majeur volop te vinden. Aan de start van 2022 voelden wij nog de effecten van de coronapandemie, maar in de loop van 2022 konden wij en de cultuuraanbieders weer volop de scholen in. Er was sinds 2022 veel mogelijk doordat bij scholen, naast het beschikbare cultuurbudget, extra financiële middelen beschikbaar waren via de NPO-gelden. In 2022 waren de effecten daarvan nog steeds voelbaar en met deze extra financiële ruimte kon er worden doorgebouwd aan bijv. structureel muziekonderwijs.

Samen met scholen werken we aan meer en goed cultuuronderwijs. Hierin werken we zowel aanbod gericht als vraag gestuurd. Zo zorgen wij ervoor dat er een passend aanbod ontstaat dat aansluit bij de wensen van de school en zoeken wij aansluiting bij de activiteiten binnen – en buitenschools. Ook in 2022 bediende Ateliers Majeur direct of indirect alle kinderen van de 29 basisscholen van de verschillende scholenkoepels.

2.1.3 Team Onderwijs

De combinatiefunctionaris en cultuur coördinator werken samen in het onderwijs om programma's in de klas te realiseren. In september 2022 is de nieuwe cultuurcoördinator onderwijs begonnen bij Ateliers Majeur. De cultuur coördinator werkt vraag gestuurd, waarbij een focus ligt op kunstprogramma's die duurzaam in de school verankerd kunnen worden en hierdoor een vaste plek kunnen krijgen in het curriculum. Met de school wordt gekeken wat er nodig is om cultuuronderwijs structureel te integreren. De combinatiefunctionaris brengt het aanbod in de gemeente Heerenveen

en de regio in beeld d.m.v. het cultuurmenu 'Cultuur & Klas'. Samen met een groot netwerk van lokale cultuuraanbieders ontwikkelen wij onderwijstrajecten en voeren deze uit.

2.1.4 Cultuurmenu 'Cultuur & Klas'

In het voorjaar van 2022 is de tweede editie van Cultuur & Klas voor het schooljaar 2022-2023 verschenen. Cultuur & Klas is door ontwikkeld. Zo werd de discipline film toegevoegd en kwam er naast het fysieke magazine een websiteversie met zoekfilter. Het aantal cultuuraanbieders in het cultuurmenu is bij verdubbeld tot 31 lokale en 38 regionale cultuuraanbieders educatief aanbod ontwikkeld en aangeleverd. Ook het voortgezet onderwijs werd toegevoegd.

De scholen konden kiezen uit een gevarieerd aanbod bestaande uit 187 verschillende lessen/projecten. Dat is ook bijna een verdubbeling vergeleken met de eerste editie. Nagenoeg alle scholen maken in het schooljaar 2022 – 2023 gebruik van Cultuur & Klas (zie overzicht activiteiten per school, verderop in het verslag). We kunnen dus stellen dat het Cultuurmenu een goede nieuwe ontwikkeling is die de scholen erg waarderen.

2.1.5 ICC Café

Het zogenoemde ICC Café zijn online en live bijeenkomsten waarbij ICC-ers en andere medewerkers van scholen hun vragen kunnen stellen over kunst en cultuuronderwijs. Samen met Keunstwurk organiseren we deze bijeenkomsten. In januari was de eerste onlinebijeenkomst, waarbij er is ingezoomd op subsidiemogelijkheden en het verbinden van taal en cultuuronderwijs. Voor het daaropvolgende ICC Café is Bernadet de Jager en Jolanda Verhoef, van Cedin vanuit taalplan Frysk uitgenodigd om een workshop aan te bieden waarin op een prikkelde manier de verbinding wordt gelegd tussen beide.

2.1.6 KEK III trajecten

In elke gemeente in Friesland is een cultuurverbinder van Keunstwurk actief, die samen met in ons geval Ateliers Majeur, de gemeente en soms ook schoolbesturen werkt aan het vernieuwen en verdiepen van cultuureducatie op de scholen. De cultuurverbinder van Keunstwurk bezoekt samen met de cultuurcoördinator van Ateliers Majeur alle scholen. Vanuit de vraag en ambities van de school wordt gekeken hoe de KEK-3 regeling hieraan kan bijdragen. Op verschillende scholen zijn al diverse KEK-trajecten actief onder de noemer 'Maakplaatsen'.

Een 'Maakplaats' houdt in dat de school op basis van een vraag over kunst en cultuuronderwijs een ontwikkelingstraject is aangegaan. De focus ligt hierin op deskundigheidsbevordering voor de leerkracht en een verdiepingsslag te maken op het gebied van cultuuronderwijs. Door de nauwe samenwerking tussen school, cultuurverbinder en cultuurcoördinator, kunnen 'Maakplaatsen' nu gemakkelijk een vervolg krijgen vanuit de cultuurgelden van Ateliers Majeur en kunnen scholen zich blijven ontwikkelen. Een voorbeeld hiervan is OBS De Optimist. De school is in schooljaar 2021-2022 gestart met een 'Maakplaats' waarbij de leerkrachten meer verdieping konden krijgen in hun creatieve lessen d.m.v. 'coaching on the job' door een vakdocent. In schooljaar 2022-2023 wordt hier een vervolg aan gegeven vanuit Ateliers Majeur. Een vervolgtraject dat inzet op een lokale kunstenaar die de leerkrachten meeneemt in hoe zij procesgericht kunnen werken met de kinderen. Daarnaast ligt de focus op het werken met verschillende materialen en krijgen de leerkrachten concretere handvaten, een vraag die n.a.v. het vorige traject ontstond.

Ook op Het Vogelnest, de Roerganger, Skoatterwiis en de Tjongerschool zijn KEK- trajecten in ontwikkeling of worden uitgevoerd.

2.1.7 Voorgezet onderwijs

Ook dit jaar waren we actief in het voorgezet onderwijs. Zo bezoeken de jongeren van het Bornego College elke dinsdag de Rinkelbom voor het 'Bornego Muziek Project'. Een samenwerkingsverband waarin de jongeren kunnen kennismaken met verschillende muziekinstrumenten en zich uiteindelijk formeren in bandjes en hiermee optreden. Vanuit het ECO-leren deed het Kei college mee met 'De van Maasdijk Challenge' en hebben we een bijdrage kunnen leveren aan de invulling van de ckv-les. Doordat het cultuurmenu dit jaar ook is verbreed met aanbod voor het VO wordt het voor scholen ook steeds inzichtelijker wat er lokaal is af te nemen.

2.1.8 Leerecosystemen

Het leerecosysteem is een lokaal samenwerkingsverband tussen o.a. het Kei College, Ambion, de Bibliotheek, museum Heerenveen en Ateliers Majeur waarbij leer mogelijkheden met elkaar worden gecreëerd en verbonden. De droom is om een duurzaam regionaal leerecosysteem te realiseren, waarbij de partners een aanbod op het gebied van wetenschap, natuur en technologie (WNT) en cultuureducatie ontwikkelen. Met elkaar kijken we hoe we een alternatieve vorm van onderwijs aan de leerlingen kunnen bieden, die zich niet alleen focust om op school te leren maar in je eigen omgeving. We streven naar een bruisend, bij de doelgroep passend aanbod dat staat voor ondernemend en ontdekkend leren. De vaardigheden als kritisch denken, creatief denken, probleem oplossen, ict-basisvaardigheden, informatievaardigheden, computational thinking en mediawijsheid.

In schooljaar 2021-2022 heeft 'De van Maasdijk Challenge' plaatsgevonden. Aankomend schooljaar wordt er een project georganiseerd rondom de ideale (wereld)burger en duurzaamheid in de vorm van een burgerschaps-challenge. Hierin spelen de Sustainable Development Goals een grote rol.

Met de 21ste Century Skills in ons achterhoofd werken wij aan vaardigheden als kritisch denken, creatief denken, probleem oplossen, ict-basisvaardigheden, informatievaardigheden, computational thinking en mediawijsheid.

2.1.9 Ambities en resultaat

AMBITIE Kunst en Onderwijs	RESULTAAT
Nagenoeg volledig bereik van alle kinderen en jongeren in het primair onderwijs en voortgezet onderwijs in de gemeente Heerenveen;	Ateliers Majeur heeft contact met alle 29 basisscholen en alle locaties voor voortgezet onderwijs in de gemeente Heerenveen en draagt bij aan de ontwikkeling van het cultuuronderwijs op deze scholen. Zie ook 'activiteiten per school'.
Bemiddeling van actief, receptief en reflectief aanbod van alle collega kunstinstellingen en private aanbieders.	Met de lancering van 'Cultuur & Klas' in 2021 zijn hierin grote stappen gezet. In 2022 is het cultuurmenu doorontwikkeld. Sinds november is de onderwijs pagina op de website gelanceerd waarbij het cultuurmenu nu ook online bekeken kan worden en het aanbod op verschillende vlakken nog zichtbaarder wordt.
Verdieping in maatwerk, advies, coaching en vak-ontwikkeling.	Door intensief samen te werken met de cultuurverbinder, scholen en cultuur coördinator ontstaat er steeds meer verdieping in maatwerk. In 2022 zijn verschillende ontwikkelingstrajecten op scholen gestart waarin 'coaching on the job' en deskundigheidsbevordering een grote rol spelen. Met het ICC-café zoeken we verdieping in de coaching, door inspirerende programma's en werkvormen.
Aansluiten bij de ontwikkeling van 21ste Century Skills en het ECO leren.	Wij dragen bij aan de ontwikkeling van de 21 ^{ste} Century Skills door scholen te matchen aan cultuuraanbieders die deze vaardigheden in hun aanbod verwerkt hebben. Daarnaast willen we de verschillende vaardigheden stimuleren d.m.v. het leerecosysteem. Door intensief samen te werken met scholen kopellen we (actuele) thema's, methodes en werkvormen aan cultuuronderwijs.
Door ontwikkelen van de rol van inhoudelijk expertisecentrum.	Met de ontwikkeling van het ICC-café betrekken en informeren we scholen. Met de Regiotafel creëren we een bredere blik op de culturele omgeving. Met de ontwikkelingen van de onderwijs website maken we informatie toegankelijker en inzichtelijk voor scholen. Ook de twee maandelijkse nieuwsbrief draagt bij aan het informeren van het culturele veld m.b.t. onderwijs.
Verbinden van aanbod onder schooltijd met het private aanbod na schooltijd.	Door kinderen onder schooltijd kennis te laten maken met een divers aanbod dat zich lokaal heeft gevestigd geloven wij dat dit drempel verlagend werkt voor een na schoolse keus. Ook zoeken wij actief de samenwerking op met partners, die subsidies toegekend hebben gekregen voor naschoolse activiteiten in de regio. Wij initiëren en maken koppelingen tussen wat wij onder schooltijd opzetten, zodat dit een vervolg kan krijgen na schooltijd.
Doorgaande leerlijnen realiseren tussen het aanbod in het PO, het VO en de ROC's.	Doordat veel scholen de focus leggen op het ervaren van nieuwe vaardigheden en het ontdekken van talenten en interesses, worden doorgaande leerlijnen niet per definitie als noodzakelijk gezien binnen alle onderwijsvisies. Scholen hebben vaak hun focus op het aanbieden van een divers aanbod. Vanuit Ateliers Majeur blijven wij adviseren over doorgaande leerlijnen

2.1.10 Overzicht activiteiten primair onderwijs

De Boarne	De hele school kwam via een Lip dub in aanraking met dans. Muziekvereniging Concordia gaf muzieklessen en de leerlingen gingen naar het Berne Iepenloftspul. De school zit in een samenwerkingstraject met CBS De Finne. In het komende schooljaar buigen ze zich over een gezamenlijk visie.
OBS Akkrum	Het team heeft keuzes gemaakt uit het cultuurmenu. De onderbouw bezocht de schoolvoorstelling 'Wolk in de Klas' van Het Houten Huis en het St. sprookje in het Posthuis Theater. Voor de midden- en bovenbouw speelde de Frets de voorstellingen 'Hoogtevrees' en 'Freonskip'. De middenbouw kreeg Djembéworkshops en de bovenbouw genoten van DJ-lessen. Groep 5 ging met Kunst de buurt in.
De Compagnonschool	De cultuurgelden zijn volledig ingezet voor een muziekdocent in de klas (aangevuld met NPO-gelden).
De Sevenaerschool	Vanuit de NPO-gelden kregen alle groepen 1 dag in de week, het gehele jaar door, drama- en muzieklessen. Vanuit het Cultuurmenu bezochten de leerlingen Museum Belvédère en Museum Heerenveen. De bovenbouwgroep ging naar het Oranjewoud Festival.
OBS Albertine Agnesschool	Vanuit het cultuurmenu heeft de IIC-er met het team gekozen voor een actieve en receptieve activiteit per groep. De onder- en middenbouw volgden div. dansworkshops en bezochten twee dansvoorstellingen. Er waren schoolvoorstellingen van de Frets en van Het Houten Huis in het Posthuis Theater voor groep 3-5. Groep 6 had een schooldag op Oranjewoud Festival en Groep 7-8 ging aan de slag in de ECO-kathedraal. Ook werden er dramalessen afgenomen.
Kindcentrum Skoatterwiis	De gehele school kreeg muzieklessen en volgende beeldende lessen in o.a. boetseren. De onderbouwleerlingen en hun ouders bezochten het Posthuis Theater de voorstelling 'LTTRS'. Deze stond in het teken van laaggeletterdheid. Daarnaast is de school gestart met een KEK-traject.
Het Slingertouw	Het Houten Huis speelde voor de onderbouwgroepen de voorstelling 'Wolk in de Klas' en volgden een beeldend project. De middenbouw kreeg instrumentale muzieklessen. De bovenbouwleerlingen gingen op Wad excursie, bezochten Museum Ameland en het Woudagemaal bij Lemmer. Een aantal groepen volgden het kunstproject 'Ik Spoor' en groep 8 maakte een 'Eindejaarsfilm' en er waren lessen kunstbeschouwing. In september is de coördinator cultuuronderwijs met de ICC-er gestart met het ontwikkelen van een leerlijn cultuur. Ook is er een start gemaakt voor een proeftuin film in samenwerking met Filmhub Noord.
De Feart	De onderbouwgroepen genoten van de voorstelling 'Wolk in de Klas'. Theatergezelschap Pier21 speelde de schoolvoorstelling 'Wat 'n Wad'. Tevens beleefden alle leerlingen een uitdagende laatste schooldag o.l.v. diverse lokale cultuuraanbieders o.a. slagwerk, beeldende lessen, dans- en muziekworkshops. De coördinator cultuuronderwijs werkt samen met de school aan een culturele loopbaan.
Van Maasdijkschool	Alle groepen kregen het gehele jaar les van een vakleraar muziek en dans. De cultuur coördinator van de school, heeft aan de hand van het cultuurmenu met het team een programma samengesteld.
De Optimist	Alle leerlingen kregen wekelijks muziekles van een vakdocent muziek. Het team kreeg in het kader van KEK-3 trajectbegeleiding en 'coaching on the Job' bij het opzetten van een Ateliermiddag. In schooljaar 2022-2023 komt hier in samenwerking met Ateliers Majeur een vervolg op. Vanuit het cultuurmenu zijn de volgende activiteiten afgenomen. Het Houten Huis speelde voor de onderbouw "Wolk in de Klas" en voor groep 4-6 voorstelling 'Tekensfilm zonder beeld'. Groep 6 en 7 beleefden een workshop dag op het Oranjewoud Festival en groep 8 maakte een Eindejaarsfilm. Tevens waren er dansworkshops voor alle leerlingen.
It Bûteplak	It Bûteplak beleefde een spetterende laatste schooldag met dans-, slagwerk-, djembé- en graffitiworkshops.

Ekke de Haan	Een deel van de school kreeg Freerunning lessen en de onderbouw bezocht de voorstelling LTTRS. De ICC-er heeft aan de hand van Cultuur & Klas 22-23 een plan gemaakt wat wordt uitgevoerd vanaf januari '23. De hele school gaat o.a. op pad naar het Scheepvaartmuseum Sneek. De leerlingen volgen POP band-, gitaar en Ukelele-lessen en bezoeken een drietal voorstellingen.
Het Vogelnest	Er is KEK-maakplaats gekoppeld aan taal dat een vervolg krijgt in schooljaar 2022-2023. Verder zijn er verschillende activiteiten uit het cultuurmenu afgenomen zoals: Zingen in de Klas, een bezoek aan Museum Heerenveen en een kunstproject. De onderbouw bezocht de voorstelling LTTRS. De hele school deed mee aan een dans-lip dub. De IIC-er heeft voor 22-23 een plan opgesteld aan de hand van Cultuur & Klas.
Tjongerschool	Alle leerlingen kregen muzieklessen en groep 7 beleefde een dag op het Oranjewoudfestival. Sinds september loopt er een KEK traject via Keunstwurk gericht op het ontwikkelen van culturele lessen voor de leerkrachten. Het traject is gestart met een visie training door Anne Graswinckel.
Route 0513	In de zogenoemde MADOWE-blokken kregen alle leerlingen, verdeeld over het jaar beeldend-, theater-, dans-, muziek-, DJ- en textielworkshops. De onderbouw bezocht samen met hun ouders de voorstelling 'LTTRS'.
It Oerset	Alle leerlingen volgende beeldende-, djembé-, dans-, slagwerk-, NME- en muzieklessen. DE ICC-er heeft n.a.v. het cultuurmenu een plan en keuzes gemaakt.
Duisterhoutschool	Vervolg aan de muzieklessen waarmee is gestart in 2021. Er is een samenwerking met Special Heroes voor geschikte workshops in het speciaal onderwijs. De leerlingen kregen o.a. gitaar- en keyboardles.
De Buitenkans	De school heeft verschillende voorstellingen uit het cultuurmenu bezocht. Zoals Wolk in de klas, Wat 'n Wad en het Festival als klaslokaal.
Futura	De leerlingen en docenten van Futura zijn op bezoek geweest in Museum Belvédère.
De Nijewier	Tijdens de openingsdag van de nieuwe school op 10 januari 2022, waren de leerlingen actief aan de slag met o.a. Dans-, beeldende- en textiele activiteiten.
Meester Wijbrandischool	In maart zijn een muziek en beeldende docent begonnen met lessen. Twee blokken in het schooljaar. Zo is er tijd vrij geroosterd zodat leerkrachten tijd kunnen besteden aan leerlingen die extra ondersteuning nodig hebben dit te geven.
Spring	De school wilde aanvankelijk blokken met vak experts koppelen aan methode BLP en talentleren. Daarna kwam de vraag voor een culturele loopbaan. De school wil nu graag een standaard aanbod voor kunst en cultuur.
Het Kompas	Twee leerkrachten zijn gestart met de ICC-cursus. Beiden hebben afgelopen jaar een opzet voor een cultuurplan gemaakt. Vanuit Cultuur en Klas koos de school o.a. voor een dansdag voor de gehele school. De onderbouw ging naar Museum Heerenveen en genoot op school van de voorstelling 'Wolk in de Klas'. Tevens kwamen 'De Frets' op school met de voorstelling 'Freonskip'. Groep 7 kreeg een dag lang workshops en bekeek een voorstelling op het "Oranjewoud Festival'. De hele school bezocht in de Rinkelbom de voorstelling 'Trommelen op rommel' van 'De vuilnismannen'. Tevens deden alle kinderen mee aan een circusproject van 'Circusschool de Hoogte'. Groep 8 volgde 'De Van Maasdijkchallenge' in Museum Heerenveen.

De Roerganger	Aan het begin van het jaar is er gestart met het KEK traject voor talentleren. Hier is in oktober een vervolg aan gegeven. De school werkt aan een koppeling tussen talentleren en eigen methode. Ze willen de cultuurlessen hierop laten aansluiten. De eerste stappen worden gezet naar een doorlopende leerlijn. Vanuit het cultuurmenu worden verschillende activiteiten afgenomen. Voor de onderbouw speelde De Frets de voorstelling 'Freonskip' en Het Houten Huis 'Wolk in de Klas'. Groep 3-4 keek in het Posthuis Theater naar 'Tekensfilm zonder beeld'. Verder waren er nog muzieklessen van een vakleraar, was er een beeldend project o.l.v. StreekAtelier Tjalleberd, werd er getekend met 'Atelier In-ge-zicht en volgden de leerlingen dansworkshops van DC058. Groep 8 deed de Van Maasdijkchallenge in Museum Heerenveen en maakte een schoolfilm. De middenbouw ging naar een concert van het NNO.
De Hoeksteen	Vanuit de culturele loopbaan die is vormgegeven worden nu verschillende activiteiten afgenomen uit het cultuurmenu. Per groep is een actieve en receptieve activiteit. In de laatste maanden van het jaar keek groep 1-3 naar de voorstelling 'Wolk in de Klas' De bovenbouw is op bezoek geweest in het Rijksmuseum en zijn er verschillende voorstellingen bezocht en de middenbouw deed mee aan KB-week traject van de bibliotheek en NME De Natuur.
De Hasperschool	Alle groepen kregen, in het kader van Meer Muziek in de Klas, wekelijks les van een vakleraar muziek. Vanuit het cultuurmenu werden verschillende activiteiten afgenomen. Zo zag de onderbouw de schoolvoorstellingen 'Wolk in de Klas' van Het Houten Huis en 'Freonskip' van de Frets. Tevens gingen ze op bezoek in Museum Heerenveen. Groep 5-8 beleefden de voorstelling 'Hoogtevrees'. De Middenbouw bracht een bezoek aan Molen Welgelegen. De groepen 6, 7 en 8 deden het Rijksmuseum aan.
De Finne	De school zit samen met OBS De Boarne in een samenwerkingstraject en ze gaan volgend schooljaar voor een gezamenlijk plan. Er zijn verschillende activiteiten afgenomen uit Cultuur & Klas, zoals de voorstelling Wat 'n Wad en Wolk in de klas.
De Burcht	De cultuur coördinator van de school werkt volgens een cultureel plan voor iedere groep. De onderbouw had één keer per maand danslessen en werden geïnspireerd door de voorstelling 'Wolk in de Klas'. De middenbouw volgde beeldende atelierlessen, de groepen 5-6 kregen instrumentale muzieklessen en gingen naar een concert van het NNO. De bovenbouw werkten o.l.v. een drama-theaterdocent aan de eindmusical. Een aantal groepen bezochten de voorstelling ST. Potitco.
St. Jozefschool	De Frets speelde voor groep 1-4 Freonskip en voor 5-8 Hoogtevrees. Ook gingen de leerlingen op bezoek in het Fries Scheepvaartmuseum in Sneek.

2.1.11 Overzicht activiteiten voortgezet onderwijs

OSG Sevenwolden	
Fedde Schurer.	In het kader van CKV volgde de leerlingen dansworkshops en brachten een bezoek aan Museum Belvédère.
Buitenbaan	Eerste en tweede- en derdejaarsleerlingen volgden workshops in striptekenen, Freerunning, Hip Hop, shasiko, djembé, graffiti en theater.
De Compagnie	In het kader van de overgang naar een nieuwe locatie, werkten de leerlingen o.l.v. een beeldend kunstenaar aan een groot 'gesamtkunstwerk' voor in de hal van de school.
Kei College	In het kader van leerecosysteem werkten een delegatie leerlingen mee aan de zogenoemde 'Van Maasdijkchallenge'. Naast dit project waren er striptekenlessen, film- en video-, POP- en dans workshops.
Bornego College	Leerlingen met muziek in hun profiel volgen wekelijks muzieklessen op de Rinkelbom via Ateliers Majeur. In het eerste half jaar maken zij een keuze in het muziekinstrument dat zij willen leren bespelen (piano, gitaar, drum, saxofoon of sing and songwriting) in de tweede helft van het jaar formeren zij zich tot bandjes en werken zij toe naar een optreden. De HAVO en vwo-leerlingen krijgen een uitgebreid ckv-programma waarbij ze o.a. naar Rijksmuseum gaan een architectuurwandeling in Groningen maken en een bezoek brengen aan Museum Belvédère.
Aeres	De CKV docent van deze school stelt i.s.m. Atelier Majeur een gevarieerd CKV-programma op. Ze bezochten voorstellingen en volgden workshops in striptekenen, graffiti, schminken, freerunning, dans en theater.

2.2 Kunst & Meedoen/Sociaal domein

2.2.1 Kunst en meedoen, Kunst in het sociaal domein.

Afgelopen jaar was het eerste volledige jaar dat Ateliers Majeur aan de slag ging om verbinding met het sociaal domein concreet tot stand te brengen. In 2021 was er sprake van een half jaar onderzoek, het leggen van contacten en het schrijven van plannen. We zochten naar de juiste manier om aan te sluiten bij de behoeftes van de burger en de beleidsplannen van de gemeente Heerenveen. AM sloot aan bij het actieplan 2021-2028 *Samen één in Heerenveen*.

Dit jaar stond in het teken van uitvoering. Dit werd mogelijk gemaakt door de vele fondsen die de projecten hebben ondersteund zoals "Lang leve de kunst Fonds", "vier gebroeders fonds", het VSB-fonds en Viraal Heerenveen.

De kracht van kunst werd door de projecten telkens meer zichtbaar. Er werden nieuwe contacten gelegd en actieve relaties aangegaan met Caleidoscoop, Re-care, WoonFriesland, Kunstbende en buurtbewoners. Daarnaast participeerde Ateliers Majeur in verschillende denktanks en netwerkbijeenkomsten. De deelnemers aan de projecten, inwoners van Heerenveen, werkten aan zingeving en werden gestimuleerd actief bezig te zijn.

Deze ontwikkelingen wilden we ook delen met alle andere inwoners uit Heerenveen. We hebben daarom een samenwerking opgezocht met de Heerenveense Courant om maandelijks een stuk te schrijven over de kracht van de kunst. In de maandelijkse artikelen komen praktijkvoorbeelden naar voren.

Ook de samenwerkingen met Posthuis theater, Bibliotheek, gemeente Heerenveen, Talant, Raad van Kerken, Sportstad en NHL Stenden hebben dit jaar ook meer vorm gekregen. Er werd samengewerkt aan projecten met rond thema's als dementie, eenzaamheid, thuiszittende ouderen, leegstand in het centrum, nieuwkomers in Heerenveen, de wijk De Greiden en Kunst en verslavingszorg. Dankzij de samenwerking met alle partijen zijn verbindingen gemaakt die ook voor de toekomst kansen bieden om mooie projecten binnen de gemeente Heerenveen te ontwikkelen en uit te voeren.

2.2.2 Teken en schilderen

In De Greiden, in Wijkcentrum de As, is een groep senioren die om de week aan lessen tekenen en schilderen deelneemt. De groep betaalt eens in de veertien dagen een docent en de andere week werken ze met elkaar aan een opdracht. Dit organiseert Caleidoscoop i.s.m. Ateliers Majeur. Het is een project dat ieder jaar weer terugkomt en valt onder het project 'Meedoen' bij Caleidoscoop.

Het aantal deelnemers schommelt rond de 8.

2.2.3 De KAS

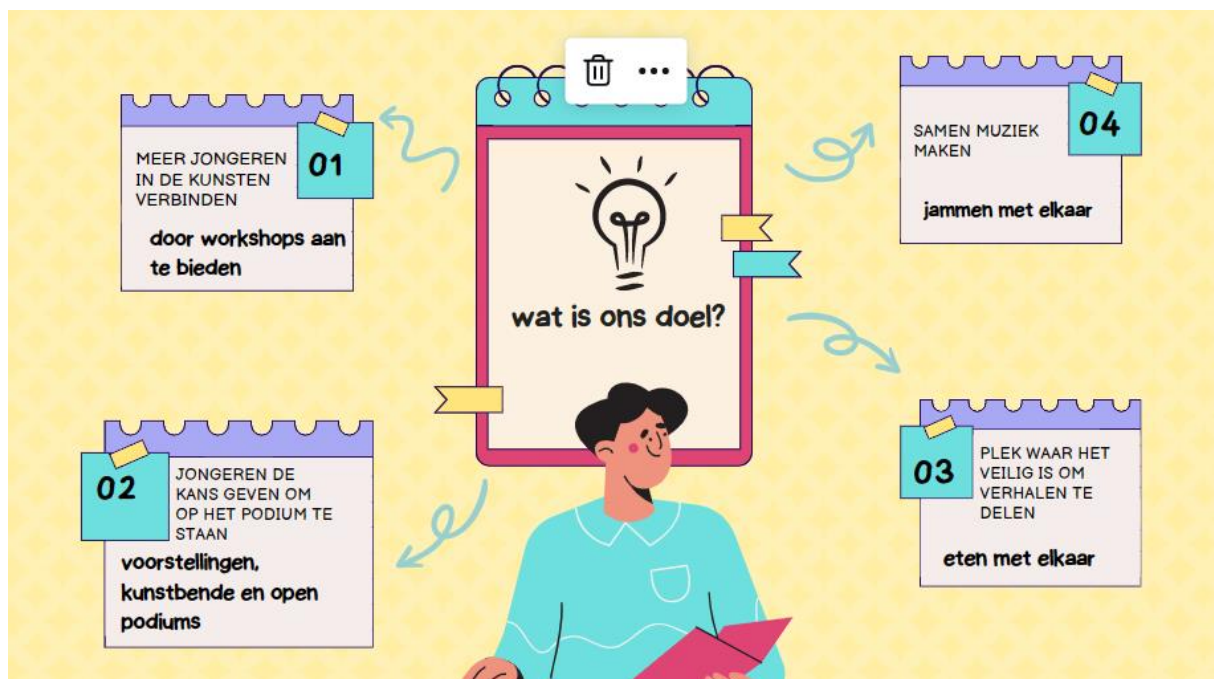
Dit talentontwikkelingsproject voor jongeren is in 2021 van start gegaan met een aantal try-outs en pilots onder de naam De KAS. De KAS is in 2022 verdergegaan en door de jongeren zelf doorontwikkeld. Er was een kerngroep van 5 jongeren die meewerkten aan het ontwikkelen van de KAS en al snel haakten andere jongeren aan. De KAS is voor alle jongeren in gemeente Heerenveen toegankelijk en sluit aan bij jongerenwerk van Caleidoscoop. De jongeren die de KAS draaiende houden, doen dit vanuit het MDT (Maatschappelijke Diensttijd). Het kernteam van de KAS zorgde voor het programma, de socials en de inhoud van de avonden. Daarnaast waren ze zelf ook als deelnemer aanwezig.

De jongeren konden in een veilige omgeving experimenteren met verantwoordelijkheid waardoor ze zelfredzamer werden. De financiële middelen voor de KAS kwamen uit de samenwerking van Ateliers Majeur en Caleidoscoop aangevuld met middelen uit een aanvraag bij het VSB-fonds.

In 2022 kende de KAS vier edities waaraan 43 verschillende jongeren hebben deelgenomen. Aan iedere avond ging een meeting van het kernteam vooraf. De coaching voor de jongeren was breed, soms praktisch, soms meer inhoudelijk. Via Kunstbende werkten we met beginnende jonge professionals die de begeleiding van de KAS jongeren oppakten. Iedere jongere kon in zijn eigen discipline ondersteuning krijgen. Het peer-to-peer effect maakte deelnemen makkelijker voor de deelnemers. We daagden jongeren uit om te starten met het ontwikkelen van hun talent om daarna daarmee door te gaan. Het niveau was niet van belang. De avonden van de KAS bestonden dus uit workshops, samen eten en optreden voor een klein publiek. Via Ateliers Majeur kregen ze een strippenkaart waarmee ze zesmaal gratis gebruik konden maken van een lokaal en instrumenten in de Rinkelbom. Daar werd gretig gebruik van gemaakt.

Voor jongeren is het soms moeilijk om te leren omgaan met gevoelens. Praten kan soms te moeilijk zijn. Het schrijven van een nummer en hierin die gevoelens verwerken is veel makkelijker. Wanneer het hoofd blokkeert, kan de muziek, dans, rap of theater soms helpen. De woorden zijn makkelijker te vinden en ingewikkelde onderwerpen kunnen besproken worden. Dat is de kracht van kunst.

De volgende doelen zijn samen met de jongeren opgesteld

2.2.4 Verhalen uit de samenleving.

Een oudere man liep bij Ateliers Majeur binnen met de vraag of er niet meer ontmoetingen voor ouderen op de ochtenden in plaats van de avonden kon plaatsvinden. Het delen van elkaars levensverhaal is een oude traditie in de wintermaanden in Friesland en hij wilde deze traditie nieuw leven inblazen. Het project verhalen uit de samenleving was geboren. De opzet is simpel: er is een verhalenverteller en een zanger/troubadour die liedjes zingt rond het thema. De ochtend wordt afgesloten met een kopje koffie of thee.

Gemiddeld komen er zo'n 25 ouderen naar de activiteit, op dit moment voornamelijk ouderen uit de wijk De Greiden. In 2022 zijn er 5 bijeenkomsten geweest in de Rinkelbom. Het project wordt financieel ondersteund door het fonds 'Lang Leve Kunst'.

2.2.5 Steekje Los, community arts.

In aanloop naar de opening van het culturele seizoen is samen met de Bibliotheek en Caleidoscoop het project 'een steekje los' opgestart. 'Een steekje los' is een community-arts project waarbij ontmoeting en vitaliteit centraal staan. In de vorm van een breiproject voor inwoners uit de gemeente Heerenveen. Het geheel staat onder leiding van een beeldend kunstenaar.

Doel van dit project was na Corona mensen weer aan elkaar te verbinden, nieuwe ontmoetingen creëren en een aanloop te maken voor de opening van het culturele seizoen

Als start van het project werden breicafé's georganiseerd op verschillende plekken in de gemeente waar argeloze voorbijgangers werden uitgedaagd mee te breien. Vanuit alle dorpen in de gemeente haakten mensen aan. In de breicafé's kon je leren haken en breien en mocht je de lapjes die je maakte en thuis maakte, inleveren. Ook stonden er manden op verschillende plekken in de gemeente waar mensen ook hun breisels konden inleveren. Alle breiwerkjes gingen naar kunstenaar Mariken Biegman uit Jubbega ([Het mobiele naaiatelier](#)). Uiteindelijk hebben meer dan 70 mensen meegedaan en zijn meer dan 1000 lapjes gemaakt.

Mariken Biegman heeft samen met de deelnemers van alle lapjes een enorme rok gemaakt: de ontmoetingsrok. Op de opening van het culturele seizoen in september is de rok tentoongesteld in combinatie met dans, theater, zang en dichtkunst. Om de rok heen kon je knutselen of zitten op een magisch ontmoetingsbankje die tegen je ging praten. Een aantal van de brei- en haakvrouwen, vol trots over het werk aan de rok, waren de hele dag aanwezig.

In november is het project afgesloten met een High Tea waarin werd gekeken welke groepen door wilden gaan en wie bij welke groep aan kon sluiten. De High Tea was georganiseerd in de week van de ontmoeting. Er was een prachtig gedekte tafel waar telkens meer stoelen bijgezet moesten worden. In totaal waren er bijna 100 mensen aanwezig.

2.2.6 Kunst en mensen met een beperking

Naast de normale MEX-lessen die we jaarlijks aanbieden aan de doelgroep mensen met een beperking, hebben we dit jaar extra aandacht gegeven aan het thema Kunst en Mensen met een Beperking. Iedereen in de gemeente Heerenveen die met deze doelgroep samenwerkt, hebben we benaderd. Denk daarbij aan zorgboerderijen, dagbestedingen en scholen. In samenwerking met Alliade zijn we in gesprek gegaan over de behoefte van cliënten en de beste manieren om daarbij aan te sluiten.

Op 28 november hebben we een workshop georganiseerd in de Heremastate in Heerenveen met onder anderen een optreden van het Onbeperkt Ensemble. Iedereen was uitgenodigd.

Onder leiding van twee muziektherapeuten trad het Onbeperkt Ensemble op. Na de pauze waren er workshops. Er waren 62 mensen uit de doelgroep aanwezig en daarnaast 10 muzikanten, 2 dirigenten en een 4 begeleiders vanuit groepen van Alliade. De Duisterhoutschool (speciaal onderwijs) was met leerlingen en docenten gekomen die voor de pauze 'het publiek' vormden. De reacties waren zeer positief. In 2023 gaan we verder met de ervaringen die we hebben opgedaan en de opmerkingen en adviezen die we hebben meegekregen. We gaan nu onderzoeken hoe we naast het vrije tijd aanbod meer kunstprojecten op de afdelingen kunnen krijgen. Dichterbij de doelgroep.

2.2.7 De kracht van de kunst.

Ateliers Majeur wil meer aandacht voor wat kunst met mensen doet. We weten wat de effecten kunnen zijn van kunst en cultuur, maar we willen mensen aan het woord laten die vertellen wat kunst voor hun persoonlijk heeft betekent en wat het met hun heeft gedaan. Daartoe hebben we de samenwerking gezocht met de Heerenveense Courant en we mogen nu iedere maand een verhaal plaatsen van een inwoner van Heerenveen. We laten de verhalen naar boven komen waarin kunst een verschil heeft gemaakt in iemands leven. Zo willen we de inwoners van Heerenveen bewust maken van de kracht van kunst.

2.2.8 Welzijn op recept.

Ateliers Majeur is aangesloten op 'Welzijn op recept' Een initiatief vanuit de GGD, gezondheidszorg, huisartsen en de gemeente Heerenveen. Weinig sociale contacten of geen zinvolle besteding van de tijd gedurende de dag kunnen leiden tot klachten. Welzijn op recept wordt ingezet om mensen die zich melden bij de huisarts met psychosomatische klachten door te verwijzen naar een welzijnscoach. De welzijnscoach kan verwijzen naar bestaande sportactiviteiten, culturele activiteiten of op maat gemaakte arrangementen. Ateliers Majeur is in dit project de verbindende schakel naar de cultuuraanbieders/amateurkunst.

2.2.9 Ambities en resultaten

AMBITIE Kunst en Meedoen/sociaal domein	RESULTAAT
- De samenwerking met Caleidoscoop uitbreiden;	Wij werken met de KAS actief samen met Caleidoscoop en hebben hierdoor bijna wekelijks contact. Er is verder contact met de opbouwwerkers en via het huiskamerproject van Caleidoscoop verzorgden wij kunsteducatie.
- Vergroten van het bereik naar meer dan 200 deelnemers;	Is niet bereikt zijn ongeveer bij de 150 gebleven dit zijn terugkomende bezoekers. We hebben het wel gehaald als we ook de eenmalige bezoekers meetellen.
- Middels fondswerving extra financiering verwerven;	We hebben meerdere fondsen aangeschreven en bijna alle fondsaanvragen zijn toegekend. Hierdoor konden veel projecten van start gaan.
- Aansluiten bij wijk- en dorpsontwikkelingsprogramma's en -profilering; de economische betekenis van betekenisvol wonen in een wijk;	Via de gemeente, Caleidoscoop, woningbouwcoöperaties en zorginstellingen zijn aangesloten bij verschillende wijkprojecten.
- Verrassende nieuwe sociaal artistieke activiteiten (en community art) ontwikkelen in de wijken met als doel sociale cohesie;	Er hebben een aantal nieuwe community art projecten plaatsgevonden zoals De KAS en De Rok. Daarnaast zijn we aangesloten op de Pop-up Bibliotheek en via Caleidoscoop participeren wij in wijkprojecten waarin kunst en culturele impulsen verzorgen Heerenveen.
- Verbinding leggen samen met Talant tussen dagbesteding en vrijetijdbesteding van mensen met een zorgvraag;	Naast de vertrouwde workshops si er ook een algemeen workshop-dag georganiseerd samen met Talant om een nieuwe impuls te geven aan de verschillende groepen.
- Uitbouwen van het netwerk en samenwerkingsverbanden.	Er zijn in het afgelopen jaar nieuwe samenwerkingen aangegaan met o.a. Caleidoscoop, Re-care, WoonFriesland, Kunstbende gemeente Heerenveen, Talant, Raad van Kerken, Sportstad en NHL Stenden
- Programmaonderdeel maken van uitvoering van de participatie onderdelen WMO, AwbZ en jongerenwerk;	Zie De KAS, verhalen vertellen, De Rok etc.
-	
- Aansluiten bij andere initiatieven in de provincie.	We werkten samen met Keunstwurk en Kunstbende.
-	

2.3 Kunst & Marketing

2.3.1 Uitgangspunten

De drie speerpunten van de gemeente Heerenveen zijn de basis voor het programma kunst en vrije tijd. Door het loslaten van het eigen aanbod van lessen en cursussen in de vrije tijd en de introductie van het kindbudget in het onderwijs en het persoonlijk cultuurbudget (PCB) voor lessen en cursussen na schooltijd, is Ateliers Majeur geen concurrent meer maar de culturele netwerkorganisatie.

Het culturele DNA van Heerenveen bestaat niet enkel uit de zes grote spelers, te weten Ateliers Majeur, Bibliotheken Mar en Fean, Posthuis Theater, Museum Heerenveen, Oranjewoud Festival en Museum Belvédère. Naast deze zes spelers is er een hele grote groep van amateurkunstenaars, verenigingen, ateliers, koren, dansscholen etc. waar zowel volwassenen als kinderen en jongeren wekelijks bezig zijn met de invulling van hun eigen creatieve, culturele en kunstzinnige voorkeuren. De amateurkunst is een wezenlijk onderdeel van het sociaal domein in de gemeente Heerenveen. Het sociaal domein: daar waar wij wonen, leven, onze sociale contacten hebben en ons werk hebben. In 2021 heeft Ateliers Majeur een kleine peiling gedaan onder alle cultuuraanbieders. 5.500 – 6.000 inwoners van de gemeente Heerenveen zijn wekelijks actief bezig met kunst en cultuur. Landelijke cijfers wijzen uit dat 1/3 van de bevolking aangeeft wekelijks iets met kunst en cultuur te doen.

2.3.2 Culturele netwerkorganisatie

Ateliers Majeur legt actief de verbinding tussen kunst- en cultuuronderwijs onder schooltijd met het cultuuraanbod na schooltijd. Ateliers Majeur bemiddelt en faciliteert, en zorgt ervoor dat cultuuraanbieders hun diensten vakkundig kunnen aanbieden. En omgekeerd dat inwoners van de gemeente Heerenveen (met de focus op kinderen en jongeren) die graag cultuurlessen en/of andere diensten willen afnemen, hier op een gunstige manier gebruik van kunnen maken. Dit gebeurt niet alleen vanuit De Rinkelbom of de Heerenveense School, maar ook vanuit diverse andere locaties in de gemeente Heerenveen. Hiertoe vormt Ateliers Majeur een platform, een netwerk. Binnen haar netwerk brengt Ateliers Majeur vraag en aanbod bij elkaar en zet Ateliers Majeur middelen in om de toegankelijkheid van het aanbod te vergroten. Alle cultuuraanbieders en amateurverenigingen uit de gemeente en regio kunnen zich aansluiten bij het netwerk van Ateliers Majeur en nagenoeg alle hebben zich onderhand ook aangesloten. Om het netwerk te versterken, te verbreden en voor het voetlicht te brengen wordt veel ingezet op marketing en communicatie.

2.3.3 Cultuuraanbieders

In 2022 zijn er weer een aantal nieuwe cultuuraanbieders bijgekomen. Denk hierbij aan Studio Frutsels, Sing Friesland en FRL-producties. Nieuwe cultuuraanbieders worden op onze website geplaatst worden meegenomen in de cultuuragenda en hun aanbod is terug te vinden op onze cursus pagina.

2.3.4 Cultuuragenda/magazine

In september 2022 is alle cursus en lesaanbod gepromoot in de cultuuragenda. In de afgelopen jaren hadden we een huis aan huis magazine maar gezien alle kosten die daarmee gemoeid zijn hebben we besloten de agenda 4 weken lang in de Heerenveense Courant te plaatsen. Daarnaast staat de agenda uiteraard op onze website. Met de agenda wijzen we niet alleen alle inwoners van de gemeente Heerenveen op de lessen en cursussen die ze kunnen volgen maar laten we ook de veelheid van het cultuuraanbod zien. Tot slot is het natuurlijk een stukje free-publicity voor de cultuuraanbieders in onze gemeente.

2.3.5 Nieuwsbrieven, uitnodigingen en mailcampagnes

In 2022 verstuurde Ateliers Majeur iedere maand 2 nieuwsbrieven. Aan het begin van iedere maand ontvingen cultuuraanbieders, scholen en geïnteresseerden een algemene nieuwsbrief. Daarnaast was er halverwege de maand een nieuwsbrief met alle updates over het Cultuuronderwijs en natuurlijk het aanbod uit Cultuur & Klas

2.3.6 Social media

Op onze 'social-media' kanalen hebben we de lijn van 2021 doorgetrokken. Onze communicatie staat vooral in het teken van het op de kaart zetten van alle cultuuraanbieders in de gemeente. Zo zetten we iedere week iedere week een cultuuraanbieder letterlijk in de spotlight door ze uit te lichten op zowel Facebook als Instagram.

Daarnaast plaatsen we ook updates uit het cultuuronderwijs en nieuws over evenementen van cultuuraanbieders, oproepjes, persberichten, cultuurtips en ander opmerkelijk en relevant nieuws.

2.3.7 Pers

Ateliers Majeur heeft dit jaar ook weer veel free publicity gegenereerd voor verschillende projecten. Voor diverse (participatie)projecten hebben we aandacht gegenereerd in de plaatselijke media: Verhalen uit de samenleving, De Kas, het Breicafé, Am Academy, High tea, PCB, Het Onbepert Ensemble en natuurlijk de ontwikkelingen rond Cultuur & klas.

Daarnaast zijn wij in december gestart met De Kracht van Kunst. Dit zijn artikelen die wij aanleveren bij de Heerenveense Courant waarin we iedere periode iemand uitlichten die verteld wat voor hem of haar de toegevoegde waarde is van kunst. Het eerste artikel ging over de organisatie van De Kas.

2.3.8 Onderzoek

In het laatste kwartaal hebben we een marktonderzoek/interview gedaan onder cultuuraanbieders. Dit interview stond in het teken van de enorme inflatie in de tweede helft van 2022. We hebben onderzocht wat voor invloed de inflatie op het aantal cursisten heeft. De vragenlijst is ingevuld door 40 respondenten waarmee het representatief kan worden genoemd. 35% van de ondervraagden geeft aan dat bij hem/haar leerlingen/cursisten/ deelnemers zijn gestopt vanwege de hoge inflatie.

Deze cijfers zijn gedeeld met de gemeente Heerenveen.

2.3.9 PCB en instrumentenfonds

In 2022 zijn 335 aanvragen voor het stimuleringsmaatregel PCB gehonoreerd. Daarnaast waren er 22 aanvragen voor het instrumentenfonds die zijn gehonoreerd. Daarmee kan gesteld worden dat stimuleringsfonds PCB voorziet in een grote behoefte.

2.3.10 AM Academy

De AM Academy is opgezet om partners, cultuuraanbieders en amateurverenigingen in ons netwerk te helpen, te ondersteunen, te inspireren en te bevragen. Op deze manier hopen we niet alleen de lokale culturele infrastructuur te versterken maar ook te inspireren en waar mogelijk naar een hoger plan te tillen. De academies zijn populair geworden en worden goed bezocht.

In 2022 waren er 6 thematische academies en 2 netwerkborrels. Na afloop van iedere Academy ontvangen de deelnemers een evaluatieformulier met vragen over inhoud, vorm en afloop. We kregen zeer positieve responses.

In het kader van evaluatie en versterking van ons als netwerkorganisatie gaan we jaarlijks in het kader van de Academy ook in gesprek met ons netwerk onder de noemer: Cultuur-uur.

Daartoe nodigen we per keer 10 partijen uit, uit ons netwerk en vragen ze dan: wat doet AM goed, wat kan beter en wat missen jullie. Voor Ateliers Majeur een moment om cultuuraanbieders te leren kennen en de verwachtingen en wensen te horen. Dit wordt vertaald naar actiepunten en deze koppelen we terug naar de volledige achterban van Ateliers Majeur.

Academy	Datum	Aantal deelnemers
Kindertekeningen begrijpen	7 februari	25
Samenleving en maatschappij	7 maart (covid, afgezegd)	
Marketing en belasting voor ZZP-ers	13 april	12
De gelukkige docent	25 mei	12
Samenleving en maatschappij	31 oktober	15
Subsidies en projectplannen	19 december	17
Netwerkborrel 1 (algemeen)	13 april	12
Netwerkborrel 2 (beeldende kunst)	16 juli	22
Cultuuruur 1		9
Cultuuruur 2		10

Ateliers Majeur heeft in 2022 zes verschillende academies aangeboden voor de cultuuraanbieders. Het doel was om de cultuuraanbieder verder te helpen in ondernemerschap, kennis en netwerk. Daarnaast hebben er twee netwerkborrels plaatsgevonden. We ontvingen van de deelnemers een feedbackformulier waarin we kunnen toetsen welke meerwaarde het heeft voor de cultuuraanbieder. Op de feedbackformulieren werd er positief gescoord en de middagen werden goed bezocht. Dit onderdeel is dan ook van grote meerwaarde voor de cultuuraanbieder in de gemeente Heerenveen. We kregen ook aanmeldingen van buiten Heerenveen. Wanneer dit mogelijk was, lieten we het toe maar onze prioriteit ligt binnen de gemeente. Voor de academies zochten we sprekers met kennis op het gegeven vakgebied. We werkten hiervoor ook samen met Keunstwurk.

Kindertekeningen begrijpen

Wat is het verhaal van het kind dat verteld wordt door de tekening?

Marketing en belastingen

Welke socials moet je bijhouden en wat zet je op je website? Rondom belastingen werd veel regelgeving uitgelegd en waar je op moet letten als kleine ondernemer.

De gelukkige docent

Van werkdruk naar werkgeluk: Hoe kunnen we in het onderwijs dicht bij onszelf blijven? Een spreker nam ons mee in haar wereld.

Samenleving en maatschappij

De gemeente Heerenveen heeft onder anderen het thema eenzaamheid als speerpunt in haar beleid opgenomen. Samen met de aanjager eenzaamheid van de gemeente Heerenveen en twee gastsprekers werd onderzocht wat kunst kan betekenen in dit vraagstuk. Welke projecten kan je met elkaar ontwikkelen? De kunstenaars kregen informatie en feiten van de gemeente en de

gastprekers namen de kunstenaars mee in kennis, inspiratie en uitvoering. Een inspirerende avond waarin 'kunst als middel' centraal stond.

Subsidies en projectplan – Wat moet er in een goed plan staan en hoe maak je een begroting? Dit was een vervolg op de academie Maatschappij en samenleving zodat voorgenomen plannen ook werkelijkheid konden worden.

2.3.11 Cijfers over 2022

Social media

Facebook

Bereik: **21.258** unieke profielen

Bezoekers van pagina: **1.746**

Nieuwe volgers: **51**

Totaal aantal volgers: **962**

Betaald bereik: **3.325** unieke profielen

Betaalde weergaven: **4.543**

Uitgegeven bedrag aan advertising: **€14,00**

Instagram

Bereik: **3.475** unieke profielen

Bezoekers op pagina: **431**

Nieuwe volgers: **96**

Totaal aantal volgers: **279**

Website:

Totaal aantal pagina weergaven: **36.201**

Unieke bezoekers **28.710**

Aantal paginabezoeken cursussen: **4.664**

Paginabezoeken PCB: **835**

Aantal mensen die ons op google hebben gevonden: **8.930**

Clicks naar onze website via Google: **604**

Aantal aanvragen routebeschrijvingen: **168**

Aantal bellers via Google: **65**

2.3.12 Samenwerking culturele partners

De culturele partners leveren alle vier een andere bijdrage aan de steeds intensievere samenwerking. In de samenwerking is in 2022 Feanomonaal geboren. Onderdeel van Feanomonaal is het Bryantparc-team. Een team waar niet alleen medewerkers van de culturele partners samen komen maar ook collega's uit Welzijn en Sport aanschuiven of zelfs permanent lid zijn. De financiële en inhoudelijke verantwoording van de samenwerking van de vier culturele partners wordt afzonderlijk door de vier culturele partners bij de gemeente gedaan.

2.3.13 Ambities en resultaten

AMBITIE Kunst en Marketing	RESULTAAT
- Uitwerken actiepunten Blue Yard rapport	In het Blue-Yard rapport werd gesproken over verwerken aanvragen PCB als moeilijk en ingewikkeld. De aanvraag hebben we daarom makkelijker gemaakt. Leerlingen hoeven nu alleen maar de factuur naar ons door te sturen en dan betaald Ateliers Majeur de korting op basis van de factuur uit.
- Een sterke website die past bij de nieuwe aanpak waar alle cultuur in gemeente Heerenveen op te vinden is.	De website is ge-update, gerestyled met meer aandacht voor het onderwijs.
- Een goede relatie met alle partners in de gemeente Heerenveen;	Met de inzet van Cultuur-uur als tietsmoment voor hoe AM functioneert proberen we de relatie die we hebben met onze cultuuraanbieders steeds up-to-date te houden.
- Positieve beïnvloeding van het niveau van cultuuraanbieders door een actief aanbod van Academy-dagen en ontmoeting met andere aanbieders;	We bieden een breed palet van Academy dagen aan. De respons is zeer positief en het aantal deelnemers groeit.
- Actieve verbinding van het eigen (korte) oriëntatie aanbod (kunstateliers en Playgrounds) met het particuliere aanbod;	Door teruglopende deelname zijn de kunstateliers en playgrounds vooreerst op een laag pitje gezet. De verbinding tussen activiteiten onder schooltijd en na schooltijd wordt nu vooral gezocht in de inzet van lokale cultuuraanbieders in het onderwijs.
- De verbinding tussen de impulsen in het primair en voortgezet onderwijs en de vrijetijdsbesteding wordt verder uitgewerkt en verstevigd;	We laten zien wat er gebeurt in het onderwijs op het gebied van cultuureducatie. Zo showcasen we in onze nieuwsbrieven lopende project op zowel primair als voortgezet onderwijs. Daarnaast bundelen we al cultuuraanbod voor scholen in het Cultuur & Klas magazine.
- Ateliers Majeur werkt onvermoeid aan het netwerk van particulier aanbod om het verder uit te breiden in Heerenveen;	We blijven het aanbod in de gemeente monitoren. Nieuw aanbod krijgt altijd een plek op onze website. Zo houden we constant de pagina met cultuuraanbieders up-to-date. Daarnaast houden we ook het overzicht met cursussen en workshops up-to-date op de website. We geven extra aandacht door middel van de cultuuragenda die ieder jaar uitkomt in september.
- Ateliers Majeur werkt onvermoeid aan het netwerk van particulier aanbod om het verder uit te breiden in Heerenveen;	Doormiddel van AM Academy's zorgen we voor scholing voor cultuuraanbieders en dat cultuuraanbieders tools worden aangereikt om hun aanbod uit te breiden en de kwaliteit te verbeteren. Ook is er scholing aangeboden op het gebied van marketing en een projectplan schrijven. De jaarlijkse netwerkbijeenkomsten worden goed bezocht. Met de netwerkbijeenkomsten proberen we de cultuuraanbieders en amateurverenigingen aan elkaar te verbinden en cross-vers te realiseren.
- Constante monitoring op de samenwerking met de amateurkunst verenigingen, de professionele instellingen en de private sector.	We organiseren we jaarlijks tweemaal Cultuur(uur). Cultuuraanbieders kunnen bij cultuur(uur) aanschrijven en aangeven wat zij goed vinden gaan, wat ze missen en waar verbetering nodig is. De resultaten worden omgezet in actieplannen die ook weer worden gedeeld met het netwerk.

2.4 Basisinfrastructuur

2.4.1 Uitgangspunten

Om alle doelen die Stichting Ateliers Majeur in overleg met de gemeente Heerenveen wil behalen, is een goed functionerende ondersteunende organisatie onontbeerlijk. Deze ondersteunende organisatie is klein, efficiënt en flexibel. Daarnaast zijn gebouwen nodig om te verbinden, te ontmoeten, te oefenen en uit te voeren. Ateliers Majeur heeft haar deuren wijd openstaan voor alle cultuuraanbieders die gebruik kunnen maken van haar gebouwen en faciliteiten. Ateliers Majeur als platform, verbinder en inspirerende omgeving.

2.4.2 Kernteam ondersteuning

Naast het inhoudelijk deel van het team die bestaat uit 4 coördinatoren met in totaal 3,1 FTE, is er faciliterende team. Deze bestaat uit een directeur bestuurder, een administrateur en vier medewerkers verhuur, beheer, onderhoud en vervoer met in totaal 3,3 FTE. Achter de schermen verzorgen zij alle ondersteunende werkzaamheden die nodig zijn om het werk van de coördinatoren mogelijk te maken en de netwerkorganisatie te laten draaien. Denk daarbij aan de politieke borging, de administratie, de financieel administratie, de schoonmaak, de verhuur, het onderhoud etc. etc. Tot slot is er een groep van jonge studenten die in de avonden en in het weekeinde ondersteunen bij het beheer van de gebouwen.

Door de lockdown in januari 2022 en de beperkingen en onzekerheden in de periode daaropvolgend was de verhuur in de eerste helft van 2022 nog niet op het peil van de periode voor de Corona. Met name de verhuur van ruimtes voor concerten en grote bijeenkomsten lagen nog helemaal stil. Na de zomervakantie (in de periode september tot en met december 2022) is de verhuur (inclusief concerten en grote bijeenkomsten) weer op het peil zoals voor de Corona periode.

In De Rinkelbom faciliteert Ateliers Majeur op dit moment meer dan 90 vaste huurders waarvan het grootste gedeelte wekelijks gebruik maakt van een ruimte in De Rinkelbom. De huurders gebruiken ruimtes voor o.a. danslessen, muzieklessen, koor repetities, band repetities, het geven van cursussen op sociaal cultureel gebied (bv over kunst), repetities van toneelstukken (bv het sinterklaasprookje), ensembles, brassband repetities, workshops voor scholieren van middelbaar onderwijs als theater en graffiti, voorstellingen van basisscholen, Boekenweek bijeenkomsten in samenwerking met bibliotheek Heerenveen, etc. In de periode van september tot en met december 2022 heeft De Rinkelbom hierdoor weer meer dan 700 bezoekers per week over de vloer gehad.

De verhuur van de ruimtes in de Heerenveense school (ruimtes voor schilderen, beeldhouwen, tekenen, edelsmeden) is in de 2^e helft van het jaar toegenomen. Van september tot en met december 2022 zijn er 6 nieuwe huurders bijgekomen. In totaal zijn er nu 19 huurders in De Heerenveense School en dit betreft groepslessen dus dan heb je het over zo'n 190 personen in de week, die van september tot en met april over de vloer komen in de HVS.

Wat betreft het aantal bezoekers op jaarbasis in de Rinkelbom en De Heerenveense School: in de periode van januari tot en met juli 2022 was de verhuur lager en werden er geen nog geen grote bijeenkomsten georganiseerd. Het aantal bezoekers in die periode kan wel eens de helft zijn van wat er in de 2^e helft van het jaar over de vloer is gekomen. Wanneer wij het aantal bezoeken van de 2de helft van 2022 als norm nemen verwelkomt Ateliers Majeur jaarlijks meer dan 40.000 mensen.

2.4.3 Arbo en RI&E

Ateliers Majeur heeft een Arbo-preventiemedewerker in dienst. Ateliers Majeur voldoet aan alle Arbo-eisen en heeft in 2022 opnieuw een RI&E laten doen. De resultaten waren positief met uiteraard een aantal aandachtspunten. Deze punten zijn opgepakt, omgezet in een actieplan en worden allemaal opgepakt.

2.4.4 Gebouwen

Gebouwen zijn voor de netwerkorganisatie Ateliers Majeur belangrijk. De gebouwen worden ingezet voor cultuuraanbieders die lessen en cursussen aanbieden aan de inwoners in Heerenveen. De toekomst van de Rinkelbom en de Heerenveense School staan op dit moment ter discussie. De Rinkelbom is gedateerd en voldoet op geen enkele wijze aan de huidige standaard voor energiezuinige gebouwen. Ook de Heerenveense School voldoet niet aan deze eisen. De gemeente wil de Rinkelbom verkopen en de Heerenveense School grondig renoveren en Ateliers Majeur daar samen met Museum Heerenveen huisvesten in het kader van het concentreren van cultuur in de binnenstad van Heerenveen. Ateliers Majeur is blij met deze ontwikkelingen en helpt de gemeente waar nodig om de plannen te realiseren.

AMBITIE Basisinfrastructuur	RESULTAAT
- De bezettingsgraad van de Rinkelbom misschien zelfs nog iets verhogen	Na Corona zien we de verhuur en het gebruik van zowel de HVS als de Rinkelbom terugkomen op het niveau van voor Corona.
- Actieve rol in het organiseren van evenementen, festivals e.d.;	Naast de reguliere verhuur wijzen we onze huurders actief op de grote zaal en de mogelijkheden van het gebouw als geheel. Dit leidt tot meer verhuur.